

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Felvéve
Melyre
Egy óra

10 ft — kr.
5 " — "
2 " — "
1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Egy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzet
Hirdetések aink szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beutazástól 30 kr.

Gazdasági önállóságunk.

Magyarországnak több előkelő iparosa és kereskedője gyűlt egybe Husvét másodnapján Budapesten, hogy az önálló vámterület ügyében tanácskozzék.

Nem első eset, s bizonyára nem is utolsó, hogy a nemzet legkövetlenebbül érdekelt elemei komoly tanácskozásuk tárgyává teszik ezt az elsőrangú fontoságu államgazdasági kérdést.

1867. óta immár s ámtalanszor nyilatkozott meg a nemzet hivatott elemeinek azon követelése, mely azt czélozta, hogy Magyarország szüntesse meg azt a függési viszonyt, melybe Ausztriával gazdaságilag juttatott minket az 1867-iki kiegyezés.

Alig néhány év volt szükséges csupán ahhoz, hogy a Magyarország iparos és kereskedő világa bebizonyítva lássa azt a tényt, hogy a közössé tett vámterület mellett mily óriási anyagi károsodás éri Magyarországnak első sorban iparos és kereskedő világát és a nagy fogyasztó közönséget is.

Epen az, hogy Ausztriának főleg ipari fejlettségénél fogva a közös vámterület behozatala óta oly verseny fejlődött ki, a mely csak arra volt alkalmas, hogy az osztrák és külföldi ipar termékeivel a magyar piacok elárasztassanak és a magyar iparcikkek még a saját piacainkon is leszoruljanak a kereslet

teréről. Szakkörökben minden kínálkozó alkalommal ép oly beható, mint érdemleges vita tárgyát képezte a vámterület közösségének megszüntetése után Magyarország gazdasági függetlenségének visszaszerzése.

Maguk a kormányférfiak is több esetben, s ezek közt főleg néhai Baross Gábor, maguk is kifejezést adtak ama nézetüknek, hogy a magyar ipar és kereskedelem ohajtott fellendülésének egyik legnagyobb akadályja volt a vámterület közössé tétele, vagyis az ország gazdasági önállóságának feladása.

Mindekkorig meddőnek maradt az e kérdésben megvívott küzdelem.

Ausztria alkotmányos viszonyaiban az utóbbi időben azonban olynemű változások állottak be, a melyek most már ismét aktualissá teszik az önálló vámterület kérdését.

És ezt az alkalmat akarták kihasználni most Magyarország tekintélyes számban egybegyűlt kereskedői és iparosai arra, hogy országos mozgalom indítsák régi, s minden ok nélkül feladott jogaink visszaszerzésére.

Arról már szintén értesülhetett az ország, hogy maga a Bánffy-kabinet sem tagadja Magyarországnak azt a jogát, hogy a mennyiben Ausztria — mint alkotmányos állam nem lehet ily értelemben hasonrangu szerződött fél, mi sem akadályozhatja Magyarországot ab-

ban, hogy a vámterületet önállóan rendezze be és e tekintetben gazdasági függését megszüntesse.

Az az értekezlet, mely tegnap e tárgyban az ország fővárosában megtartott, egyértelműleg hangoztatta nemcsak a szükségét az önálló vámterületnek, hanem a komoly lehetőségét is annak, hogy most már ezt a rendezkedést, a kiegyezés sérelme nélkül is megvalósíthatjuk.

Mindenesetre szükséges dolog minden kínálkozó alkalmat megragadni arra, hogy eme jogos nemzeti követelésünket Ausztriával szemben érvényesítsük. Most van erre a legkedvezőbb alkalom, mert az alkotmányos Ausztria ez idő szerint nem létezik, tehát nem áll velünk szemben az a hasonrangu állam, a melylyel államjogi szerződési viszonyunkat megújíthatjuk.

Már pedig, ha nincs szerződő fél, akkor szerződésről sem lehet szó.

Magyarországnak már most készülnie kell arra, hogy az önálló vámterület berendezéséhez szükséges mindennemű eszközök alkalmas időben rendelkezésére álljanak.

Az alkalom remélhetőleg nemsokára meglesz, és örök büne maradna a mai kormányzat és a parlamenti többségnek, ha ez alkalmat az ország javára kihasználni elmulasztaná.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Spiritisza katakizmus.

A bolygó lelkek.

? Az ujratesztülés akkor mindjárt történik-e mikor az ember egy testi életet befejez, vagyis meghal?

— Néha mindjárt, de rendszeren csak bizonyos idők elmúltával. A fejlett világokban majdnem mindig azonnal ujratesztülés, aki meghalt és a szerzett javakat átviszi az új testbe, amely ezekben a világokban nem olyan tökéletlen, mint nálunk.

? Mit csinál a szellem azokban az időszakokban, mikor nincs testben, de tudja, hogy még kell testi életet élnie?

— Bolygó szellem lesz belőle és a megtestesülést óhajtvá várakozik.

? Menyi lehet ez az idő?

— Néha egynehány óra, néha egynehány ezer esztendő.

? Az illető szellemtől függ-e ez, vagy a körülményektől?

— A szabad akarat elhatározásától. — Azonban ez a szabadakarat néha irányt kap. Vannak a kik büntetésből nem testesülhetnek meg újra hamarosan, vannak a kik még olyan tanulmányokkal foglalkoznak, amelyekhez szükséges, hogy egy ideig a szellemi állapotban maradjanak.

? A bolyongás ugy-e, csak az alsó rendű szellemeket illeti?

— Nem. Minden rendben vannak bolygó szellemek.

? Gondolhatjuk azt, hogy minden szellem bolyong; aki nincs megtestesülve?

— Csak azok bolyonganak, akiknek még át kell élniök egy vagy több testi életet. A megtisztult lelkek nem bolyonganak: határozott állapotban vannak.

? Mivel foglalkoznak a bolygó lelkek?

— Lefolyt életükön elmélkednek és azon gondolkodnak, hogyan juthatnának előbbre. Néznek és vizsgálódnak. Hallgatják a kiváló elméjű emberek és a tisztult szellemek beszélgetéseit.

? Marad-e a szellemek gondolkodásában és érzésében valami az emberi életükből?

— A tisztult szellemek elhagyják mindazt, a mi emberi életükben gyarlóság volt, de megtartják ami jó volt bennök. A tökéletlen szellemek azonban nem vetkezik le a földi rossz hajlamaikat.

? Szerencsések vagy szerencsétlenek a bolygó szellemek?

— Ki milyen. Olyanok, amint rászolgáltak. Ha marand bennök valami a földi gyöngegségből, szenvednek miatta, ha tisztultak valamit, jobban érzik magukat. A szellem csakis a bolygó állapotban mérgegetheti, hogy a boldogulásra mi szükséges és ehez képest keresi a módot, hogy az új testi életbe javulhasson. De azért nem tehet mindig az akarata szerint, mert néha büntetésből kell testet öltönie.

? A bolygó állapotban levő szellem járhatja-e a mindenséget?

— Nem mindig. Ha testetlen is, hozzá van némileg kötve ahoz a világhoz, amelyikben testileg élt, vagy pedig egy hasonló fejlettségi állapotban levő világhoz van kötve. És ennek így kell lenni, hogy a tökéletesedés után haladhasson. Mindazonáltal ha akarja, megnevezheti a további világot is, de csak mint idegen és esupán azért, hogy az előrehaladás vágya erősödjék benne.

? A tisztult lelkek leszálnak-e néha az alacsony világokba?

— Le, hogy támogassák az erőtelemeket.

Az átmeneti világok.

? Vannak-e átmeneti világok, ahol a bolygó szellemek pihennek vagy vesztegelnek?

— Vannak. A bolygó szellemek időről időre lakhatnak az ilyeneken.

? És elhagyhatják amikor akarják?

— El.

? Fejlődnek ottan?

— Azzal, hogy egymást oktatják.

? Az ilyen állomások örökre erre valók?

— Nem, csak időlegesen.

? Laknak ott emberek?

— Nem. Nincs élet az ilyen helyeken.

? A kihalt világok ezek?

— Nem. Az alakulók.

? Szépek?

— A természet szépségei mindenütt

Az országgyűlési függés és 48-as párt
Kossuth Ferencz elnöke alatt tegnap este értekezletet tartott. Tárgy a lelkesítő jövedelem kiegészítéséről szóló javaslat. Hozzá szoltak: Kiss Albert, György Elek, Thaly Kálmán, Meszlényi Lajos, Kossuth Ferencz.

A párt a javaslatot nem tekinti ugyan olyannak, mely az 1848. évi XX. tcz. szellemének megfelelne s azon törvényeknek akár csak részleges végrehajtását is képezhetné, mind a mellett ismerve az illető lelkesítő és egyházak helyzetét s tekintve a bizottság által tett módosításokat, fenntartva továbbá a még szükséges módosítások előterjesztését: a párt a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

A párt részéről módosítások fognak beadatni a b. 10. 11. és 17. §-nál. A párt alaspontját az országgyűlésen Kiss Albert fogja kifejteni.

Országgyűlés. Megválasztották a delegáció tagjait. A választási aktus 40 percig tartott. A kormányparton egy kis korteskedés is folyt, mert néhány pötagot rendes tagga abartak előléptetni, de a fogás nem sikerült, a hivatalos lista győzött. Más nem igen történt az ülés alatt.

A kitűzött napirend 4 pontját — köztük két fontos javaslatot — minden vita nélkül letárgyalták, a számvizsgáló bizottság jelentését pedig a képviselőház pénztárának az 1897 év második felére vonatkozó számadásairól, mivel az előadó nem volt jelen, mara halasztották s így az ülés egyenleg 12-re már véget ért.

Perczel Duzsó helyfőnök: Benyújtja a mekkai zarandoklásnál való ovintézkedések és a perzsa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő eljárás szabályozása tárgyában Parisban kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függvényeként képző 1897. okt. 30-án kelt nyilatkozat beczikkelyezéséről szóló, továbbá egy, a pestis elleni védekezés tárgyában Velenczeben 1897. márcz. 19-én kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről szóló javaslatokat, melyeket a közg. bizottsághoz utasít a Ház.

Következett a napirend szerint a delegáció tagjainak megválasztása. A közösügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságba megválasztottak rendes tagoknak:

Andrássy Tivadar gr., Apponyi Albert gr., Berzevics Albert, Bolgar Ferencz, Csernatony Lajos, Daniel Gábor, Dokus Ernő, Ester-

bazy Mihály gr., Falk Miksa, Festetics Andor gr., Fluger Károly, Francisci Henrik, Gajári Ödön, Gyurkovits György, Hegedűs Sándor, Hieronymi Károly, Horánszky Nándor, Klobusitzky János, Lang Lajos, Lusacs Béla, Miklós Ödön, Mohay Sándor, Münnich Aurél, Nákó Kálmán gr., Papp Géza, Pavics Armin, Pulszky Ágost, Rakovszky István, Radó Kálmán, Rosenberz Gyula, Spevecz Ferencz, Szerb György, Széll Kálmán, Teleky Sándor gr., Tisza István és Kálmán, Thorozskey Miklós gr., Tolnay Lajos, Urányi Imre és Zichy János gróf.

Pötagoknak: Adamovics Béla, Herczeg Ferencz, Kristóffy József, Lányi Leó, Latino-vits Pál, Szabó Imre, Szemere Attila, Szivak Imre, Zay Miklós gr. és Zeyk Gábor.

Tudomásul vette ezután a Ház minden hozzászólás nélkül a könyvtári bizottság jelentését a képviselőház könyvtárának az első ülésszakban történt gyarapodásáról,

a gazd. bizottság jelentését a második telefonkezelői állomás rendezésére tárgyában, valamint elfogadott úgy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül két törvényjavaslatot:

a konzuli illetékek szabályozásáról és a Közép-Duna szabályozásáról, valamint a szükséges szabályozási munkálatokról szóló 1895. XLVIII. tcz. módosításáról.

A ma d. e. 10 órákor tartott ülésen, melynek napirendjén első sorban a számvizsgáló bizottságnak az előadó távolléte miatt marótt elhalasztott jelentése szerepelt a képviselőház pénztárának az 1897. év 2-ik felére vonatkozó számadásáról. Ezután a tegnap elfogadott két törvényjavaslat harmadszori olvasása és végül a kongrua javaslat került sorra.

A gyilkos szerb konzul.

A török de még a bolgár hivatalos jelentések szerint is Maczedóniában csend uralkodik. E jelentések, mint egy szemtanú írja, hamisak. Stip és Kozáni körül a katonák gyilkolnak és gyújtogatnak. A környék több faluja már porra égett s embernek a török katonaságon kívül mérföldekre még csak nyoma sincs. A férfiakat legyilkolták, a nőket meggyalázták, vagy elrabolták. Az agyokat és a gyermekeket könyörtelenül lelejtették. A holt-

testek temetetlenül hevernek a bolgár határok felé vezető utakon.

Néhány napig Krivevecna-Palánka körül szűnetelt a török katonaság vérengzése, de ennek helyébe az arnauták kezdtek megzasszagaikat. — Galicsnik elpusztítása után az Szukudren pomák falu rohantak meg, hol több ferfit legyilkoltak s a lakosságot kifosztották.

A bolgár, keresztény és pomák faluk lakossága a török központi hatóságoknál panaszt emelt, segítséget kért, — de panaszukra és kérésmükre mindezekig válasz nem érkezett.

Bitoliában a bolgár kereskedelmi ügynök-seg egyik hivatalnokát fogták el. Úszkubben Hafiz basa abban leli gyönyörűt, hogy a bolgár értelmiséget kenve kedve szerint hurezolja-tja a börtönbe. Néhány nappal ezeött egy volt bolgár miniszter, Szarafov, Bitoliából Szalocikibe avart utazni, de a török hatóságok szándékanak kvitelében megakadályozták. Hasztalan volt mindeközbenjárás, Szarafov-nak Bitoliában kellett maradnia.

Prilepben a szerbek vállalták magukra a feljelentők szerepét, a bolgár lakosság nem sokára minden pillanatban várhatja, hogy a törökök, a szerb feljelentések alapján börtönbe vetik. Egy pár montenegrói leleplezte Bodi szerb konzult, ki e leleplezések szerint Kosztics az ottani nevelő intézet igazgatójával és Nikola papával együtt Ganov meggyilkolása-sának értelmi szerzője. Eek nemcsak egy bolgár tanító meggyilkolását tervezték, hanem több bolgár poigart is meg akartak öletni és kirabolatni.

A leleplezések óta az egyik tanu, egy Bozso nevű montenegrói, az említett konzul és társai már több ízben orozva megtámasztatták, hogy meggyilkolásával a legterhelőbb tanutól szabaduljanak meg.

A háboru küszöbén.

Mac Kinley üzenete, a mely éles, kíméletlen hangon volt tartva, a mely minden diplomáciai udvariasságnak felletételevel, egy szóval sem emlékezett meg az európai intervenczióról, a mely alakilag sertő, tartalmilag kihívó volt, immár megtermette méltó gyümölcsöt.

Az Unio szenátusának külügyi bizottsága, vagy legalább is annak többsége, — előterjesztette jelentését, a mely így szól:

Tekintettel arra, hogy a kubai helyzet, a mely immár három esztendeje tart és a Maina elpusztítására vezetett, tovább nem tűrhető, kimondatik, hogy kuba lakossága jog szerint szabad és független. Az Egyesült Államoknak köteleességük ezt követelni és az Egyesült-Államok kormánya megköveteli a spanyol kormánytól, hogy Kuba szigetén kormányzatát és autoritását azonnal adja föl és ha adektalanul vo ja vissza száraz-földi és tengeri haderejét. Az elnök felelősséget vállal a felbatalmazás tudtára adatk, hogy e határozatok kereztüvitelére felhasználhatja az Egyesült-Államok egész haderejét mindaddig, — a mig szükséges.

Az az általános föltevés tehát, hogy Mac Kinley a béke barátja volt s az is marad, teljesen megingott. A mikor a béke és háboru kérdése feletti való döntést a kongressusra bízta, a felbatalmazás azonban elhárította magától — hat kétségelenné tette, — hogy a háboru-part működésének szabad tért engedett.

Eljutottunk tehát arra a pontra, honnan visszatérés nincs. A spanyol-amerikai háboru-nak ki kell törnie. És mint a legtöbb háboru-nál, melyet a világtörténelem feljegyzett, ugy itt is a külső okok a belső ellenéteke-hozták egymashoz oly közel, hogy a csordul-tig teit pohárnak most már okvetle ül ki kell aradnia.

Spanyolországnak és az Egyesült-Államoknak antagonizmusa elérte a forráspontot. Spanyolországnak az Antillák legnagyobb szigetén, immár 3 év óta tanusított tebetetlen-ségét Északamerika ürügyül használja föl, hogy

mások s ezeken a helyeken épp egy megvannak.

? Lesz-e a föld valaha ilyen állomás?

— Volt.

? Mikor?

— Mikor alakult.

Többet a szellemekről!

? A szellem világban is meg vanuak az érzékek?

— Meg. De nem ugy mint a testi életben, mert a test csak korlátozza a szellem értelmi képességeit.

? Az érzékek és az öntudat milyen tökéletes ott? Talán mindent tudnak?

— Annyit tudnak, amennyire tökéletesek.

? Tudják mindennek az eredetét.

— Az alacsony fokon élő szellemek a ig tudnak többet mint az ember.

? A múlt idők ismerete teljes-e a szellemeknél?

— Mikor a szellem a multtal foglalkozik, az neki jelen. De azért nálunk is megvan a határ. Például a saját érdekünket nem ismerjük.

? És a jövőt mennyiben ismeritek?

— Amennyiben tökéletesedünk. Az Istenhez közelálló szellem látja a jövőt is, de a fejlődés alacsony menetében levő, mikor a halál után a szeme fenylik, csak a multat láthatja. A jövő, a mely reá vár, el van takarva.

? A teljesen tökéletes szellem tisztán látja a jövőt?

— Teljesen tisztán csak maga az Isten, aki mindenneknek alkotója.

? Latják a szellemek az Istent?

A legökölteesebbek látják és értik, az alacsonyok érzik, ta álátják.

? Kell-e viláosság a szellemeknek, hogy láthassanak?

— Nem.

? A hangot ugy hallják-e mint mink?

— Az érzékek nem testi tulajdonuk, hanem szellemiek.

? Szeretik a zenét?

— Mi a ti földi zenétek, az égihez képest! Csak az alacsony foxon álló szellemek gyönyörködnek még a ti zenétekben.

? A szellemek éreznek-e valamit a mi szükségünkkel és testi szenvedéseinkkel?

— Ismerik, de nem érzik.

? Éreznek-e fáradságot és van-e szükségök nyugalomra?

— A kimerülésnek nálunk is vannak esetei, de ez csak az alacsonyrangú szellemeknél van s csupán abból áll, hogy a gondolatai időről időre eltanakadaak.

? Egy szellem szenvedésről szolt nekünk, hát ezt hogyan értük?

— A lelki szenvedés néha gyötrelmesebb a testinél.

? És mikor a szellemek hidegről, melegről szólnak?

— Az emlékezés hideg és melege az. Mikor az ember hidegben leveti a felső ruháját, egyideig wagan érzi a meleget.

* * *

mint legközelebről érdekel szomszéd a spanyol szigeten hivatalosan és önkényesen lépjen közbe.

A jankék az emberszeretetet és a civilizációs zászlóját bontották ki, hogy port bintsenek a világ szemébe, — e hamis érveket a washingtoni kongresszuson az utóbbi hetekben a legbámulatosabb túlzással hirdették. Kubara vonatkozólag békét prédikáltak és a gyűlölet Spanyolország ellen, a háborút hirdették.

Az emberszeretetet és a népszabadság érdekében kürtölt tiltakozásoknak szemképrázató felülete alatt tisztán meglátszik az amerikaiaknak bírásvágya és hódítási viselkedése. A ki az Unióban uralkodó nemzeti szellemnek történetét ismeri, meg van győződve arról is, hogy a kubai felkelők a washingtoni, chicagói és san franciskói urakra nevezve teljesen közömbösek és hogy az egész, évek óta a hamu alatt izzó mozgalom csak arra tör, hogy Kuba szigete, mint szükséges gazdasági és stratégiai szempontból egyaránt kívánatos objektum, az Unió terjeszkedési vágyának megfelelően, a nagy molochnak áldozatul es-ék.

Kuba megszerzése nemzeti óhaj. A mexikói fölött szerzendő kizárólagos hatalmat reméltől az Unió, amellyel hogy a világforgalomban való viszonyára nézve kiszámíthatatlan előnyöket vár.

Abban kétségkívül igazuk van az Egyesült Államoknak, hogy Spanyolország képtelen volt utolsó nyugatindiai birtokát kielégítőleg megelégedésére igazgatni — kérdés azonban, hogy a felkelőknek kitartó és szívós ellentársa nem Északamerikából nyerte-e a szükséges batoritást és támogatást.

Mégis igen furcsa komédia az, a mikor egy, Európa szemében nem épp a legjobb hírnévnek örvendő köztársaság támad föl erkölcsbíróul, az a köztársaság, a hol a durva és alnok demagógia viszi a szót, — az a köztársaság amelynek története, a négy évig tartó polgárháború mellett számos indiai háborút és néperőldöztet mutathat föl, a mikor nem kevesebb eszt és ravaszságot alkalmaztak, nem kevesebb kegyetlenkedés és veronás folyt, mint a mai, oly farizeus henczergéssel megbélyegzett kubai spanyol hadviselésnél.

A szenátus külügyi bizottságának jelentése határozott ultimátum, Spanyolország nem teljesítheti a feltételeket, mert az egyforma volna az öngyilkossággal. Teljesen értjük és méltányoljuk tehát a spanyolokat is, a mikor azt követelik, hogy Amerikának nem szabad időt engedni a készülődésre, hanem az ultimátumra az ágyuk feleljenek haladéktalanul.

Törvény a hitelszövetkezekről.

Az igazságügyminiszter benyújtotta a Háznak reg. keltatásba helyezett törvényjavaslatát a hitelszövetkezekről „Törvényjavaslat a gazdasági és ipari hitelszövetkezekről”

A hitelszövetkezetek külön törvénnyel való szabályozásának szükségessége már akkor merült fel, a mikor a szédelgő alapítások nyomán mind többen és többen károsodtak meg a lépre ment kis emberek közül akiket az olcsó és könnyen hozzáférhető kölcsön ígéréte csabított el.

Az utóbbi években azonban a hitelszövetkezetek külön törvénnyel való szabályozása nemcsak általában a szövetkezekről alkotandó külön törvény szükségessége egészen más és fontosabb szempontból hangzottatott s követelhetett az érdekeltek körök részéről.

A mezőgazdasági válság egyrészt mindinkább rautalta a kisgazdát is a hitelforrások igénybevételére, a mely neki csak nehezen és uszarakamat mellett volt hozzáférhető, másrészt a csökkent jövedelem mellett a kisgazdának különös gondját képezi a kiadások s így a kamatterhek csökkentése, melyek az alacsony ábanaarak, a silány

termékek s a növekvő költségek folytán fölvett kölcsönök után jelentékenyen felszaporodtak.

A régi terhek olcsó kamatra való konvertálása s általában olcsó s könnyen hozzáférhető hitel biztosítása a kis ember részére volt az a szükségesség a melyet a kisgazda s a kisiparos megmentése céljából megoldani kellett.

Batran elmondhatjuk: debuissest pridem Magunk is nap-nap után sürgettük a szövetkezeti törvény benyújtását, de előttünk is testületek s szakorganumok, a melyek aggódva nézték a vidék eladósodását s a kis ember pusztulását.

A törvényjavaslat előttünk fekszik s mi fentartva annak részletes kritikáját örvendtes fordulatot látunk abban hogy egyszer valahára a szövetkezeti ügy is a törvényhozás elé kerül, mely eddig csak merkantilis érdekeket dédelgetett.

A mint a törvényjavaslat is mondja, az csak a hitel szövetkezekről intézkedik, tehát nem általános, hanem speciális jellegű. E javaslat tehát a szövetkezeti törvénynek csak egyrészt valóítja meg, mert az értékesítési s fogyasztási szövetkezeteket érintetlenül hagyja. Talán jobb is, mert egyrészt azok szabályozásától a mai felfogás és rendszer mellett nem sok jót várhatnánk, másrészt a hitel szövetkezetek mellett az értékesítési, s fogyasztási termelési, állattenyésztési stb. szövetkezetek remélhetőleg maguktól is fejlődésnek fognak indulni, s a mi viszonyaink közé idomulni.

A hitelszövetkezeti törvényjavaslat mint ilyen megkülönbözteti a gazdasági, és ipari hitelszövetkezeket. Ezt helyesnek találjuk a városokban, de nem a vidéken, a mennyiben itt a kisiparos és kisgazda külön-külön hitelszövetkezet alakítására nem képes, különösen a kisiparos nem, s így ez osztály az új törvény előnévelől ki volna zárva. Hiteligényük is különben nem sokban különbözik s teljesen egymásra is vannak utalva. A két hiteligény kielégítésének az elkülönítése nem kívánatos. Fontos elvi kijelentése az új törvényjavaslatnak, hogy az ületrészek után kamat nem fizethető, hanem csak az osztalék maximalisan 5%-ig a tiszta nyereségből. Ezzel meg van adva a hitelintézmények a szövetkezeti jellege smely minden nyereséskedést kizár, amennyiben egyedüli feladatuk a kölcsönösségben rejlő erő érvényesítése, hasznosítása s nem egymás kizárkányolása.

A törvényjavaslat minden jegyzett ületrészt után ötszörös felelősséget alapít meg.

Ez mindenesetre szokatlanul fog náunk hangzani, hol az egymásért való szavatolás fogalma nem valami mély gyökereket vert, a mit az üzleti szoliditás, az ugynevezett kereskedelmi tisztesség hiányának tudhatni be.

E bizalmatlanság igenis indokolt ott, hol egy országos intézményről van szó, ahol tehát az egyet megfigyelni és ismerni nem lehet. Egy községre vagy legfeljebb egy körjegyzőségre több községre terjedő alapításnál azonban nem a többszörös, de a korlátlan felelősséget tartanánk helyen valónak, különösen akkor, ha a szövetkezetek működésének ellenőrzéséről törvény gondoskodik. De egyébként is. A község lakosai ismerik egymást nem csak egyénileg, de jellemileg s vagyoniilag is s így úgy a tagok sorába való felvételénél, mint a hitelek megszavazásánál módjukban van minden eshetőséget számba venni, az egyeneket is elbírálni. Az ellenőrzés egy községi hitelszövetkezetnél kölcsönös, nem csak a jótállás s azért nem kell itten a korlátlan felelősségtől tartani. A törvényjavaslat így intézkedéssel meghonosította volna a korlátlan felelősség elvét nálunk is, mely elv terfoglalásának kö-zönhetik a külföldi s különösen a német Raiffeisen szövetkezetek, hogy tagjaiknak három-három és félszázalékos hitelt tudnak nyújtani.

Minél nagyobb a biztonság, annál olcsóbb kamattal elegendzik meg az elhelyezést kereső tőke.

Színház.

Adorján báró. Tegnap este adták másodszer Prém József pályadíjat nyert színművet „Adorján báró”, mely alkalommal a szerző is végig nézte a darabot. A nagyszámú közönség élénk óváciába részesítette a szerzőt és többször hívta ki a lámpák elé. A közönség legnagyobb elismerése a második és harmadik felvonás után nyilatkozott meg. E két felvonásba van beleöntve az a mi a darabban új ismerő-öket mutat be.

A szereplők most is a legnagyobb igyekezettel játszottak. — A legnagyobb sikert Szathmáry, Tanay és Fai aratták. Szathmáry remek alakítást mutatott fel. Tanay igazította a szerzőt s szerepének gondos tanulmányairól a közönség nem maradt adós. Különösen a 3. felv. után az egész színház zengett a tapsvihartól. Tanay ezen szerepében ismét bemutatta nagy tehetségét. Fai szintén osztózik az előadás sikerében.

Jászai Mari betegsége. Jászai Mari az éjjelt nyugodtan töltötte s fájdalmai alig voltak. A beteg színész nő sebére ma reggel új kötszert tettek. A seb rövid idő múlva begyógyul. A szanatoriumban külföldben számosan keresik föl Jászai Marit ismerősei és tisztelői közül.

Szétgrasztott színelőadás. Ma este történt a brüsszei Olimpa-színházban. A párisi Theatre Libre társulata vendégszerepelt. Előadás közben a színpadra egy csapat rendőr vezetése alatt és követelte, hogy bocsássák le a függőnyt mert az zindráberköléstelen. Az igazgató ellenkezett és a színészek is csatarendben sorakoztak a rendőrség ellen. A nézőtérben is megtudták a dolgot, mire a közönség is zajosan tiltakozott a policia beavatkozása ellen. A rendőrtiszviselő még egy seereg rendőrt hivatott és letartóztatta az egész társulatot: az igazgatót, hét színészt és négy színésznőt. A művésztársaságot a rendőrségre kísérték. Erre a híre a nézőtérben még nagyobb lett a tüetés, a közönség követelte a darab folytatását. A rendőrök kiűritettek a színházat és ötven embert elfogtak a publikum soraiból.

Színházi műsor:

Szombaton: Gésák, operette.
Vasárnap délután: Trilbyk, bohózat. —
Este: Rozervisták, énekes vigjáték.
Hétfőn: Kis alamuszi, operette.
Kedden: Citerás, operette.
Szerdán: Lili.
Csütörtökön: Aszalai uram leánya.
Pénteken, szombaton, vasárnap: Szép Meluzina, látványosság.

Hajdumegye a mult hóban

Alispáni jelentés.

A mult hónapban a közbiztonság csak egy esetben zavartatott meg s ez a püspök-ladányi rablógyilkosság volt. A házi állatok között járványos betegség sehol sem észlelhető. Nabraczky István a nádudvari járás főszobagabirája ellen hivatalos hatalommal való visszaelés vádjára miatti fegyelmi eljárás indítatott. A mult hónapban 1445 ügydarab, a közigazgatási bizottságnál 76 ügydarab. — Ezekből elintéztet nyert 1301 drb.

A pénzügy igazgató jelentése

nagyon szaraz. Befolyt összesen 13,276 frt 11 kr., de annál feltűnőbb és igen szomorú a hátralek, melyet 251,766 frt 29 krban jelöl meg.

A vármegyei főmérnök

jelentéséből kitűnik, hogy a kőutak meglehetősen jókarban vannak tartva s tudatja továbbá, hogy a posta és távirata ellen semmiféle panasz be nem érkezett.

Kir. tanfelügyelőnk jelentése

annál terjedelmesebb s kimerítően foglalkozik a tanügy minden mozzanatával. Az iskolázatlanság menetet az egész vármegyében rendes lefolyásnak mondja. Jelenti továbbá, hogy Bu

dapesten a nyár folyamán az iparos-tanonez iskolák tanítói részére Budapesten rajz-tanfolyam fog tartatni, melyre az illető tanítók figyelmét felhívta, valamint szeretné, hogy a tanítók a szőlőskerti és borászati tanfolyamban is részt vegyenek és örömmel konstatálja, hogy mindkét tanfolyamra már számosan jelentkeztek. Márczius hónapban a h.-nánasi összes iskolákat meglátogatta.

Főorvosi jelentés.

A vármegye főorvosa betérjesszett jelentéséből a közegészségügy kedvezőtlen állapotáról nyertünk értesülést. A lefolyt hónapban 70-nél több a halálozások száma, mint februárban. Különösen uralkodott a tüdőlobb, tüdőhurut, tüdőgyulladás. Járvány betegség gyanánt jelentkezett a ronszó toroklobb, kanyaró, hólyagos himlő, szamárhurut és hasi hagymáz. Több balesetből származott halálozás is fordult elő a vármegye területén.

Ujdonságok.

* **Személyi hír.** Perczel Dezső belügyminiszter ma este 7 órakor Debreczen be érkezik.

* **Confirmációi oktatás.** Az ágoston hitv. ev. gyermekek confirmációi oktatása f. hó 18-án veszi kezdetét. Felkértek azon tisztelet szülőket, kik gyermekeiket ez idén confirmációi tanításban részesíteni szándékoznak sziveskedjenek a lelkész hivatalnál szándékukat bejelenteni. Ezen oktatásban csak a 12-ik életévét betöltött fi és leány gyermekek vehetnek részt.

* **Paksy Imre kir. közjegyző városi bizottsági tag,** közeletünk ezen ósmert alakja 3 napi súlyos szenvedés után ma reggel 5 órakor meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, apának, a p o s n a k, nagyapának, testvérnek és rokonnak nehaj PAKSY IMRE m. kir. közjegyző és Debreczen sz. kir. város bizottsági tagjának f. hó 15-én reggeli 1/2 5 draker életének 77-ik, boldog házasságának 49-ik évében 3 napi súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hűt tetemei f. hó 17-én d. e. fél 11 órakor fopnak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Teleki utca 2172-ik sz. háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Debreczen, 1898. ápril. 15-én. Bánatos neje! özv. Paksy Imréné Jánky Borbála. Gyermekei: Paksy Albert, neje Mándy Lenke, László, Tibor gyermekeivel, Paksy József, neje Rhédey Erzsébet, Ella férjzett Samarjai Karolyne. Jenő, Joska gyermekeivel. Testvérei: Paksy Cecília özv. Budaházy Lajosné és Paksy Lajos. Áldás és béke poraira! P a k s y Imre hűt tetemeit diszes ravatalra helyezték és az üveges koporsót ma délelőtt a család jelenlétében lecsinálták. A gyászszókat fekete draperiakkal bevonták. A diszes temetést Gebauer Károly erzkoporsó gyár temetkezési int. rendezte.

* **A Zion asztaltársaság** holnap este fél 8 órakor a Dreher fele sörasarnok utcai helyiségében kedélyes összejövetelt rendez, melyre a Zion egyesület tagjai ez uton is meghívottak.

* **A józsa gyilkosság ítélete.** — Olvasóink bizonyára emlékeznek még arra a véres bűnesetre, amelynek szomora hősnője Habucski Györgyné alsó józsa lakos volt, aki a vele Józsa Debreczenbe gyalogoló nagynénjét ennek 10 frt 02 kr. készpénzéért megölte, a nagyerdei fürdőház közelében egy fa mellett — mely mellé az áldozat gyanúlanul ült le — kezével megfojtotta, csekély készpénzt elrabolta. A bűnös asszony tettének elkövetésekor magzatot hordott méhében s annak a fogházban adott életet. Tettét bűnbánólag beismerte, de már akkor hiába, a rettenetes bűnt nem lehetett jóvá tenni. — Tettét az első és másodbírósg gyilkosságnak minősítette s ezért őt egy a kir. törvényszék mint a kir. ítélő tabla életfogytig tartó fegyház büntetésre ítélte. Tegnap délelőtt hirdette ki a kir. törvényszék a kir. Kuria ez ügyben le-

érkezett ítéletét, mely nem találta Habucskiné ellenében az előrelátó megfontolást megállapíthatónak, erre való tekintettel gyilkosság helyett s z a n d é k o s e m b e r ö l é s b ü n t e t t é b e n m a r a s z t a l t a e l, — büntetését a kilencvennegyedik szakasz alkalmazásával 15 é v i f o g h á z r a s z a b t a. További felebezésnek helye nem lévén, a kir. kuria ítéletét egy a kir. ügyész-ség, mint a védelem részéről dr. Körösi Kálmán ügyvéd tudomásul vette, a bűnös asszonyt most már a fegyházba szállíttatja a kir. ügyész-ség s mig emelőjén táplálja, vele együtt ott lesz addig a fogházban szult csessemő gyermeke is.

* **Az új sertesvásártér** Tegnap d. u. a jog és pénzügyi bizottság tárgyalta az új sertesvásár elhelyezésének ügyét K i r á l y Gyula tanácsnok elnöklése alatt. A nagyszám-ban jelen levő bizottságnak minden tagja egyet értett abban, hogy a sertesvásártér, a tervbe vet három terület közül u. m. a baromvásártér melletti terület, a fehértemplomi országot melletti fekvő várositerület és a vágóhid előtti terület, közül a legutóbbin helyezhető el az új vásártér. E mellett szólanak ugy közegészségi, mint városrendezési, de pénzügyi szempontok is, ezt tanácsa ama körülmény, hogy a featebb említett területeknek talajviszonya is a czélnak leginkább megfelelő a vágóhid előtti területen. — A fedezetet illetőleg a vágóhid előtti területnek vásártérül berendezésére szükségelt 19200 frtra nézve a bizottság azt javasolja, hogy az a vágóhid jövedelméből, valamint a vásárvám és piaczi jövedelméből, egyenlő arányban fedeztessék.

* **Próba alatt.** G á l l Elek gépészhez pár nap előtt állott be Szabó Kálmán 13 éves fia, hogy megbirkózzék a munkával és ha beválik, 2 hét múlva tanonc számba megy. — Szabó a helyett, hogy becsületei hozzá látott volna a mesterség tanuláshoz, becsületlenül meglopta ideiglenes gazdáját, Braun Herman házaló ma mintegy 20 frt értékű sárga rezet kinált fünek-fának megvételre. Gálhoz is elvitte aruját kinalni, ki azonban felismerte, hogy azok az ő műhelyéből kerültek ki, még pedig ellopattak Vizsgálat megindítására kérte a rendőrséget s kiderült, hogy Braun Kraftól, Kraft pedig Szabótól vette, ki az értékes géprezseket maga vitte a lakására megvételre kinalni. Szabó makacsul tagadott és egyik collegájára akarta hárítani bűnét, de ellenmondásokba keveredett és így kénytelen volt beismereni tettét. A próba nem vált be, most az ügyész-ség tesz rajta próbát, hogy megjavítsa.

* **Rantzau grófot,** Bismarck herceg vejét, mert január 2-án Friedrichruhban nyilvános sértést követelt el Bruns felügyelőn, a hamburgi bíróság 50 márká penzbüntetésre és arra ítélte, hogy az ítéletet saját kölcségén közzé kell tétetnie valamelyik hamburgi lapban.

* **Szociálista vendég.** Tegnap este a vasutnál elfogtak egy szociálista cipész segédet, Lendeczky Györgyöt, ki néhány nappal ezelőtt Miskolcot kényszerülvéllel hagyta ott. A sorsával nem volt kibékülve Lendeczky megunt a három lábút s jobbnak tartja az országot dologtalanul bejárni. Miskolcon szociálist irányú kitiltott lapok elárúsításával foglalkozott s most Debreczenben akarta tovább folytatni. Akaratának azonban rendőrségünk utját állta és illetőségi helyére Felső-Bányára toloncolják, hogy ne rontsa itt a jó levegőt.

* **A kellemetlen ember.** Eddig még majdnem mindenki rosszul járt, aki diplomata létére igazat szolt. A diplomatanak tudniillik első kötelessége az, hogy feketének mondja a fehéret és viszont. A szolgálati szabályzatnak erről a pontjáról megfeledezett a napokban Panizzardi őrnagy ur, a párisi katonai attasé. Mint mindenki tudja, ezt az urat gyanúsították azzal, hogy Dreyfustól katonai titkokat vásárolt. Ennek a gyanunak révén Panizzardi neve igen élénken szerepelt a Dreyfus-Esterházy-Zola-pörben, mig végre az őrnagy megunt a dolgot és férfiasan kijelentette, hogy Dreyfust még csak nem is ősméri

s aztán elég világosan czéltott arra, hogy Esterházy az áruló Lett c miatt zenebona Parisban akkora, hogy most már a diplomata főlebbvalói kezdtek unni s elhatározták, hogy véget vetnek a párisi szereplésnek. Mint egy Római táviratunk jelenti, Panizzardit fölmentik párisi állásától s visszahívják. Otthon majd nyugodtabban s bátrabban beszélhet Panizzardi a Dreyfus-ügyről.

* **Csoda gyermek.** Gutmann Henrik nyíregyházi kereskedő 5 éves Sándor nevű gyermekét illeti meg ez a ritka epifheon. A gyermek zenei képessége bámulatos. Már koránál fogva sem tanulhatot rendszeresen zenét, s ennek dacára oly kiváló ügyesen játszik zongorán, hogy szakembereknek is élvezetet nyújt. Kótát nem ismer. Ellenben pusztá halás után a legnehezebb áriákat sőt komoly zenei műveket is feltűnő precizitással játszik le. Az elmúlt héten Budapesten szűkebb körben mutatták be zenei képességét, ahol id. Abrányi Kornél is jelen volt. Az ősz zene-költő nagyon elismerőleg nyilatkozott a gyermek zenei talentumáról. A gyermek e hó 17-én vasárnap a nyíregyházi adgyeji hangversenyén fellép.

* **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte Hager János debreczeni lakosnak, a Jóna és társa helybeli tekintélyes műlakatos czég tagjának, hogy ő és kiskoru gyermekei a Losonezi vezeték nevet használhassák.

* **Halálozás.** A queratarói nagy tragédia egyik szemtanuja, a szerencsétlen véget ért M i k s a császár volt hadsegéde, Kopesztinszki Szaniszló ezredes tegnap hunyt el Bukarestben. A mikor Miksa kir. herceget annak idején császárrá választotta, elkíserte urát Mexikóba és oldala mellett maradt, mig a queratarói szomoru esemény a császárságot romba döntötte. Kopesztinszki a bécsi földrajzi intézet igazgatója is volt egy időben s később Romániában telepedett meg, hol gazdasági téren igen tekintélyes átlást vívott ki magának.

* **Sajtószabadság Szerbiában.** Lerelezőnk írja: Ime néhány adat arról, miképpen bannak el most Szerbiában azokkal a hírlappokkal és újságírókkal, melyek a kormánynak támadásaikkal kellemetlenné valának. Nemesak egyes lapszámot konfiskálnak ilyenkor hanem lefoglalják az egész nyomdát és a szerkesztőséget bekisérik. Az ilyen szétugrasztott szerkesztőség rendszerint később más hazgatos név alatt új lapot alapít és terjeszt mindaddig, mig ez a sors nem jöri mint elődjét. A Pogled című belgrádi lap epenséggel nincs megelevedve Gyorgyevics miniszterrel és kabinetjével és miután ezt nagyon is élénk színben ecseteli nagyon is rájár a kormány rudja. Egyszer már szétugrasztották ezt a szerkesztőséget, de csakhamar ujólág megindult a lap. Mikor Gashanin Parisban meghalt és unokaöccse Radojlović, ki a Pogled szerkesztője és tulajdonosa, nagybátyja halottas ágához sietett, ezalatt a lapot a kormány beszüntette. Mután G a r a s a n i n t eltemették, Radojlović a lapot ujólág megindította, de a rendőrség körülfogta az egész szerkesztőséget, lefoglalta a nyomdát és elkobozta a kész újságot. A szerkesztőség tiltakozása mit sem használt. Hogy Radojlovićnak és szerkesztőtársainak a lap további szerkesztését és terjesztését meggátolják, úgy őt, mint két munkatársát, M a r i n k o v i c s o t és M a r k o v i c s o t h o s s z a b b idei fegyvergyakorlatra hívják be. Belgrádban az a hír van elterjedve, hogy az a z s a d a r, ki Radojlovićot a Timok folyón atszállította mert attól tartottak, hogy megszökik, mielőtt ezredbe berukkol, belelőtte a folyóba. Az újságíróknak azonban sikerült a vízből ki-menekülnie.

* **Egy társalkodónő martirsága.** Londonban nagy feltűnést keltő esettel foglalkozik most a rendőrség. Nichols asszony, ki a Pitt-streeten levő palotájában egymaga lakik és nagy évi jövedelméből fényesen él, egy évvel ezelőtt egy Jane Popey nevű fiatal, vidéki leányt fogadott magához társalkodónőül. Eleinte nem győzte eléggé dicsérni a leányt ismerősei előtt, de később azt hiszeztelte, hogy Jane ellustult, rossz lett és szesz-

italokat kezd inni. Azt sem hallgatta el, hogy a leányt ezért szigorúan szokta megbüntetni. A szomszédok tanúi voltak, amikor az asszony a kertben ütötte-verte társalkodóját. Meg is üzenték neki, hogy a leány elbocsátásához, ha ez nem viseli jól magát, joga van, de ahhoz már nincs joga, hogy olyan embertelen módon kinozza őt. Nichols asszony ki sem bocsátotta többé a házból a társalkodóját, de kinozta tovább embertelen módon. — Nemrégiben házához hívatta Wavdrey drt, hogy megvizsgáltassa vele a leányt, ki már régóta beteg volt. Megrendítő látvány tárult az orvos szemébe, amikor az asszony elvezette őt a beteghez. A leány lesoványodva felhőltan ott fetrengött egy piszkos kamrában. Az orvos kijelentette, hogy ő nem vállal felelősséget a betegért s a kórházba fogja szállíttatni. Az asszony ellenkezett, de mit sem használt, a kórházba szállították, hol rövid idő múlva meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos ügyben, mert azt hiszik, hogy Nichols asszony elmeteg és gyönyörködésért lelke társalkodóját kizsárolta. A londoni közönség, a mikor az újságokból értesült az esetről, annyira felháborodott Nichols asszony ellen, hogy meg akarta őt linchelni. A Pitt-streeti palota ablakait kövekkel összezúrták és csak a rendőrség közbelépése akadályozta meg, hogy a kegyetlen asszonyt meg nem linchelték. A rendőrség a nyomozás folyamán letartóztatta Nichols asszonyt, de nagy pénzbiztosíték mellett szabadlábra helyezte őt. A titokzatos ügy legközelebb a bíróság elé kerül.

* Letartóztatott miniszter. Belgrádból távirják, hogy egy volt minisztert, a ki egy időben a liberálisok vezére volt, elfogták, mert mint ügyvéd egy özevgy asszony pöret csalárd módon vezette.

* Macskazene Luengernek. Luengernek, a híres antiszemita és heccvezérnek Bécs nagynevű polgár mestereinek kellemes meglepetést szereztek a triestri szociálista munkások. Luenger a husvétot Triestben töltötte. Tegnap este fogadja ablakai alatt a szociálisták hatalmas macskazenét rendelték neki. A tüntetőket nem bántotta a rendőrség.

* Halálhíradás. Giulli Balázs tartománygyűlési képviselő és a raguzai ker. kamara elnöke ma Raguzában meghalt.

* Letartóztatott szociálisták. Győrben tegnap Cseh Árpád és Abraham István waggongyári munkásokat a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyésznek, mivel a husvét ünnepet arra használták fel, hogy a megyében több helyen izgatták a népet, különösen arra, hogy Péter Pál nap előtt aratásra szerződést ne kössenek. Nyulhegy közegben pedig a papok a vallás ellen izgattak.

* Egy alezredes merénylete. Szt.-Pétervárról sürgönyzi levelezőnk: Mint az itteni lapok jelentik, tegnap Savits szolgálton kívüli alezredes odalepett egy rendőrhöz aki a városi kapitányéi épület kapujában őrt állott és felszólította, hogy hívja ki Kleigels városi kapitányt. A rendőr a kapitányság irodájába utasította Savitsot, ez azonban rákiáltott:

— Ugy, nem akarod teljesíteni parancsomat?

Ezzel revolvért rántott elő és rálőtt a rendőrré, aki balmellen találta, összerogyott. Savits ott maradt s azokat is lelővessel fenyegette, akik le akarták tartóztatni, de végre megis legyűrtek. A rendőr azalatt míg a kórházba vitték meghalt. Savitsnál egy revolvért találtak, ameyben négy töltény volt s azonfelül meg őt töltényt és egy finom törít találtak nála. Savits kijelentette, hogy merényletet akart elkövetni a városi kapitány ellen, a melylyel a szenátusban benyújtott kérvényét akarta támogatni. E kérvényben, melyet hosszú idő előtt adott be, szolgálati jutalmakat kért. Savits papirjai között találtak egy bizonyítványt, a mely szerint Turkeztánban szolgálat közben napszúrást kapott s annak következtében paralízis progressivában szenved

Hosszabb ideig volt örültek házában. Szavits a gyilkosság előtt többször járt a városi kapitány irodájában, de izgatottsága miatt soha sem bocsátották be.

* A pestis az indiai pesis — úgy látják — ismét fenyegeti Európát. Legalább erre enged következtetni az a tény, hogy a belügyminiszter a t. Ház mai ülésén két törvényjavaslatot is nyújtott be; az egyik a párisi nemzeti egyezményt, a mely a mekka zarandoklásnál követendő óvintézkedésekről szól, a másik pedig a pestis elleni védekezés tárgyában Velenczében kötött nemzetközi egyezményt iktatja törvénybe. A belügyminiszter ur éppen egy évvel később találta szükségesnek a pestis elleni védekezést, mivel tudva levőleg 1896-ban de különösen tavaly öltött a pestis oly mérveket, hogy Európa egész komolyan tarthatott attól, hogy vagy a mekka zarandokok, vagy valamelyik Indiából jövő hajó hurcolja be ezt a pusztító betegséget India belsejében ugyan még most is pusztít a pestis, mivel az ott állandó vendég és így a belügyminiszter ur törvényjavaslatának talán még valamikor hasznát vehetjük.

* Temetés. Nagy katonai pompával temették e hó 12-én a 17. sz. katonai kórházból Lázár Sándor honv. ezredest, a gyulai 2. honv. gy. ezred parancsnokát és több rendjel tulajdonosát. Az elhunyt derék magyar ember volt. Nemes jellemű, felekül gondolkodásával, erős kötelesség érzetével és rokonszenves egyéniségével sok barátot szerzett magának. Szolgálatát még az egykori híres Don Miquel ezredben kezdte meg, részt vett a cuszozai csatában, majd a honvédséghez helyeztetvén át, ezek hosszú során keresztül parancsörtszti minőségben József kir. hg. ő fenségénél teljesített szolgálatot. Legutóbb a gyulai honv. ezred parancsnoka volt s kiváló képességeit Vilmos német császár is elismerésben részesítette a múlt év nyarán lefolyt hadgyakorlatok alkalmával, midőn őt a porosz vörös sasrenddel díszítették fel. Temetésén részt vettek József kir. hg. képviselőiben, ki díszes koszorút is tétetett az elhunyt ravatalára, Forinyak tábornagy, Fejérvári miniszter, Lobkovitz hg. Bernolák és Szvetics altábornagyok, Csesznák, Hauskari és Orgonás tábornokok, továbbá a gyulai honv. ezred egész tisztikara, a honvédség és a helyőrség számos tisztje s végül rokonai, barátai és tisztelői nagy számban.

* A kötelező koronaérték számítás. A kiegyezési törvényjavaslatok egy része tudvalevőleg a valutarendezés folytatására vonatkozik. Ezek között az egyik törvényjavaslat a koronaértékben való számítás kötelező behozataláról szól. A javaslat szerint a koronaértékben való számítás 1899 január 1-én lép életbe.

* A bécsi tőzsdekamara tegnapi teljes ülésén elhatározta, hogy a budapesti község és téglagyár részvénytársaságnak azt a kérelmét, hogy részvényeit a bécsi árfolyamlatban jegyezzék, a cs. kir. pénzügyminiszteriumhoz pertólólag terjesszi fel.

Táviratok.

A Nemzeti párt határozata a Kossuth-ügyben.

A Zimándy-Zelenyák ügyben a nemzeti párt határozatából kifolyólag Horánszky Nándor levelet intézett Győry Elekhez, a függetlenségi és 48-as párt alelnökehez, a melyben tudatja a nemzeti partnak azon határozatát, hogy a Zimándy-Zelenyák tettét megbélyegzésre méltó cselekedetnek tartja s csatlakozik azon felháborodáshoz, melyet a függetlenségi és 48-as párt e tárgyban hozott határozatában kifejtett.

A román királyi pár Abáziában.

A román királyi pár, ma reggel Abáziába érkezett, ott Ferdinánd trónörökösével és Maria hercegnőasszonnyal találkozott, kik San Remóból vasárnap Abáziába jöttek, hogy a királyi párt meglátogassák. Károly

király ez alkalommal husvét ajándékol fivérének, a trónörökösnek át fogja adni tábornokká való előléptetését. A trónörökös pár, csak májusban tér vissza Romániába, Abáziából Dresdaba megy, hogy a királyi képviselőletében a szász király 70 születésnapja alkalmából rendezendő ünnepeken részt vegyen.

Török pártütés.

Konstantinápoly, ápril 14. A legutóbbi időben nagy mennyiségű ifjú török párti röpi-
ratot és hirlapot terjesztének a lakosság körében, sőt a nagy mecsetek falain látható tartalma falragaszokat is kifüggesztettek. Számos helyen tartottak házkutatást, többeket letartóztattak, feltűnő, hogy ép a jómódu körökben történtek a letartóztatások; így elfogták Mustafa és Salik effendi lelkészeket, Kiazin bég ügyvédet és néhány tisztet, kiknek nevét titokban tartják. A nyomozás teljesen sikertelen maradt.

Oroszország új hadihajói.

Szent-Pétervár, ápril 14. A hivatalos »Kronstadt Westnik« szerint elhatározták, hogy a »Pereswet« mintájára három páncélos hajót építtetnek Szt.-Pétervárt a Keleti tengeren való szolgálattételre, mely hajók mindegyike 12 675 tonnás lesz és négy 10 hüvelykes ágyúval lesz felszerelve. Megrendelnek továbbá és pedig valószínűleg Crampnál Philadelphian, egy vagy két 13,000 tonnás páncélos hajót Cramp tervei szerint 12 hüvelykes ágyúval és néhány kis terpedő-naszádúzót angol mintára, valamint Nikolajewben egy 8,000 tonnás gyorsseirálóját a »Vulcan« angol csirkálóhajó mintájára. Végül megkezdik legközelebb Szt.-Pétervárt egy aknaelhelyező építését — 1500 tonna tartalommal.

A kubai ügy.

Bern, apr. 14. A nemzettanácsban Joos (Schaffhausen) megokolta indítványát, a mely felhívja a szövetség tanácsot, hogy ajánlja fel közbenjárását Amerikának és Spanyolországnak.

De curti us tiltakozik a szónokoknak a pápa közbenjárásáról tett megjegyzése ellen.

Ruff szövetségi elnök kijelenti, hogy bármennyire óhajta is a szövetség tanácsa a béke fenntartását, nem tartja állásához mértnek azt, hogy ebbe az ügybe beleavatkozzék. Az indítványt erre valamennyi szavazattal az indítványtevő ellenében elvetették.

New-York, apr. 14. (Reuter) A ma reggeli lapok egybehangozóan annak a nevezetűnek adnak kifejezést, hogyha Spanyolország nem enged, háborúra kerül a dolog.

London, apr. 14. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a »St. Paul« és »St. Louis« gőzhajók tulajdonosai kijelentik, hogy mit sem tudnak az amerikai Egyesült Államoknak arról a szándékáról, hogy meg akarnak venni a gőzhajót, a melyeknek reudes járatain nem is változtatnák.

A román nagy hitel.

Bukarest, ápril 10. A Berendey hadügyminiszter által kért 20 millió frank rendkívüli hitelt két milliót a tartalékpénzesek felszerelésének és élelmezési készleteinek kiegészítésére 4 milliót két dinamométer és három torpedóhajó bevásárlására 1450000 frankot a főváros erősítése munkálatainak befejezésére hét és fél milliót kaszárnyák építésére, a többi 14 ezret Manlicher fegyver 2000 tüzéri és 3000 lovassági kard beszerzésére fogják fordítani.

Kossuth gyalázói és a szabadelvű párt.

Általános feltűnést keltett, hogy a szabadelvű párt Kossuth Lajos gyalázóinak ügyében a függ. párt átiratára szintén csatlakozott megindított akciójához. — Azért keltett feltűnést, mert a szabadelvű párt határozatának sehol semmi nyoma se volt, félhivatalos közlönyök is bőlesen hallgattak. Most kisorsolt a hallgatás oka, a határozat lefolyása így történt:

Egyik értekezleten, melyen lehetőleg kevesen voltak jelen, Podmanický Frigyes báró

előök csöndes hangon kijelentette, hogy de mortuis nil nisi bene, és ez alapon eltelte Zimándy és Zelenyák munkáját.

Nagy csöndben vették tudomásul a partagok a határozatot, mely aligha lett volna más akkor is, ha Bokros Elek gyszázóiról lett volna szó.

Szigeti halasete

Szigeti Józsefet, a magyar színészet mesztorát az éjjel baleset érte. A Pósa asztalnál legvidámabb hangulatban dikciozott, azán hazament dohány-utcai lakására. Egyszerre elszedült, eszméletét veszítette s a közvetlen elvágódott. Egy rendőr odasielt, majd a mentőkért telefonált, kik hazaszállították a több helyen vérző öreg urat. Komolyabb baja nincs, ma már karosszékeben ülve fogadta vendégeit.

Különfélék.

Egy leány és hater ezer kéro. Talán mióta a világ világ, nem volt annyi kéroje egy leánynak, mint Dwight Lilian K. a-nak, egy texasi telepítvényes tüdörzsepp leányának. A kisasszony atyja nemrégiben egyik nagy eszakamerikai városba utazott üzleti ügyekben. Mikor üzleti dolgait elvégezte, beszelgetésbe elgyedelt egyik ottani nagyobb ujság szerkesztőjével. Már jó ideig beszélgettek, mikor eszükbe jutott, hogy nem mutatkoztak be egymásnak.

— Mr. Coleridge, a „Gazette” szerkesztője.

— Mr. Dwight, farmer Texasból.

— Dwight? Dwight? kérdezte a szerkesztő. Talán a csodaszep Lilian Dwighnek az apja?

— Igen — felelte Dwight meglepetve.

— Hallottam hírét. Nincsen párja szépségben egész Amerikában.

— Az apanak persze ragyogtak a szemei a büszkeségtől.

— Igen. Lilianem valóban ritka szépség. Bolondul is érte Texasnak minden cowbora és farmerje. De én nem akarom ilyesfélesek adni. Ezek nem tudják megbecsülni a jómodot, már pedig Liliannek ferjével jól kell élni.

A kéro, akinek kezét leányom odaadja, azonnal kapna 50 ezer dollárt és egy óriási lakoházat.

— Van önél arezkép?

— Az enyem?

— Nem. Miss Liliané?

— Igen. Tetszik?

— Adja ide.

Mr. Dwight átadja a képet és azzal elválnak. Másnap a lap első oldalán nagy betűkkel nyomtatva jelent meg Dwight Lilian pályázati hirdetése és areképe az apa nevével és lakáscímével.

Másnapra épen 5989 ajánlatot kapott fiatal, középkori és idősbb uraktól. A pályázók közül 1624 nyilvan bevallotta, hogy főképen azért szeretné Miss Lilian kezét, mivel sürgös szüksége volna az 50 ezer dollárra, 3495 azért óhajja a leány kezét, mert megcsömörlött a nagyváros zajától és szeretne elmenni egy farm csöndjébe. Azonkívül 256 megunta az életét és új életet szeretne kezdeni, 27 megvallotta, hogy ráunt a feleségére és Miss Lilian kevéért elválnék tőle, 587 halálosan beleszeretett a laphoz megjelent kép után. Időközben levelet kapott Mr. Dwight a leánytól aki értesítette, hogy már talán kedvére való völégényt. A boldog apa kihirdette, hogy a pályázat lejárt, az ajánlatokat pedig fenyk-pestől hazavitte a leányának szórakozásul.

A bánatos özvegy. Vannak még vigasztalhatatlan özvegyek — mondja Cauvasz ur egy nagyobb társaságban. Nincsenek nagyon sokan, de elvételre mégis akad egy-egy. Ime én magam is ismertem egyet, aki annyira szerette a ferjét, hogy ugyanazon a napon halt meg, mint ő.

— Lehetetlen!

— Pedig úgy van. Csakhogy harminczkilencz év múlva.

Miben különbözik a kerekpáros a kerekpároszó nótól? A kerekpáros előbb biczik izni tanul s csak azután vasárol kerekpár öltönyt, míg a női kerekpárosok előbb egy biczizli kosztümről gondoskodnak s csak azután tanulnak meg kerekpároszni.

Csúfság. Egész csomó rongyos, szegény politikus bünös alott a biro előtt. Hogy valami kis rend legyen, a törvénylátó ur előbb valamennyinek a nevét kérdezte meg. Máskeppen hogy is tudott volna eligazodni köztük.

— Hogy hívják magát?

— Földes Tódor.

— Hat magát?

— Gazdag Andras.

— Hat magát?

— Barsony Gábor.

— Es magát?

— Arany István.

— Hat magát?

— Penzes Bódog.

— Es magát?

— Solymes József.

— Es magát?

— Zsiros Ferencz.

Egy öreges formajú szegény politikus, aki a sor végén állott nagyot sóhajtott s azt motyogta a kalapjába:

— De ki vagyunk csufova...

Az emberövek. Afrikából visszatérő miszionáriusok hajmeresztő dolgokat mesélnek az afrikai négerek között szokasos emberövről. Ezek szerint az egymással majdnem szakadatlan háború-ködő törzsek a hadifoglyokat köcsönösen lemészárolják és az így nyert húst megesszik. Van Mous, a felső Kongó állam ügynöke egyikben személyesen tanuja volt egy ilyen barbár jelenetnek és a kiállott izgalmak megöszitették. Láta nygvanis, amint egy meztelenre vetkőztetett hatalmas terméti szerecsen nyugodtan setált föl-alá a táborban. Hadi fogoly volt. Testén keresztül-kasul vörös és fehér krétával jelezte kiki, melyik darabot vette meg magának, és arra vártak, hogy a még el nem adott testrésze is akadjon véő, amikor a szerencsétlent, aki pedig tudatában volt orsanak — egyszerűen, akár egy ökröt, leütötték. Alig hogy kiszenvedett, már is hozzálattak a még meleg test feldarabolásához, mint az a mászárszékben történik mindenki kiváta a maga részét. Egy jezsuita páter is láta, amikor az eladott embernek előbb levágták mindkét lábát, kezét és csak utójjára a fejét, mert az, aki a fejét vette meg, utójjára érkezett az emberhusvásarra. Más alkalommal a négerek elfogtak a Kongó-államok egy volt ügynökét, egy Sachaer nevű fehér embert. Lábat beköbá verték és mint hogy néger fogalmak szerint nem volt elég jól táplált, beteken keresztül etették, hogy jobb húsban legyen. A szegény embernek, aki e szomorú jövő elé nézett, nem igen izlett az étel, ami viszont európai fogalmak szerint könnyen érthető. Végre, amikor környezete láta, mint fogy napról-napra, elhatározta, hogy megmenti ami megmenthető és elvágta a nyakát. Ilyen esetek gyakran fordulnak elő Afrika belső vidékein, sőt az angolok és francziák hatalma alatt élő törzsek közt is. A miszionáriusok hiába iparkodnak a népet elszoktatni ettől az iszonyatosságtól; sokszor megessik, hogy maguk is áldozatul esnek a benszüllött kegyetlenségének.

Gombra járó has. B. tanár európai hírnű sebész. E hírnevet merész operációinak köszöni, amelyek, ha a páciens számára nem legkellemesebbek is, de a tudománynak többnyire hasznosak. Hónapokon át feküdt egyszer klinikájában egy bél beteg filozófus. B. tanár már ötször felvágta a türelmes férfiú hasát, tisztára kikéféta a belét, és azután ismét bevarrta a hasát. De a beteg nem gyógyult meg. Hatodszor is fel kellett a hasát vágni. Mikor varni kezdtek, a páciens felebredt narkotikus álmából. Egy jaj kiáltást se hallatott, hanem moolyogva gyenge hangon így szólt:

— Kérem szépen, tanácsos ur, nem jó volna ha mindjárt úgy varná a hasamat, hogy ki- és begomboln lehessen?

CSARNOK.

A pápa.

Irta: Jean Rameau,
(Folyt és vége.)
V.

Es Louis meggyógyult.

Sokaig hitték gyógyíthatatlannak. De hat hónap múlva talpra állt, a hetedik végén pedig már ujra kijárt röszét gyűjteni.

Es tíz hónap minitan Cadette ismét réa mert nézni gyöngéd szeméivel, csak úgy mint azelőtt.

A pápa ó tovább is a régi pompájában díszlett.

— Oh, hagyjunk el ezt a vidéket! Akarod?

— szölt egy nap Cadette jegyösehez.

Es a szeme könnyekkel telt meg.

De Louis nem érteite meg. Ellenkezőleg azonnal ki akarta tűzni a menyegzőjük napját.

— Oh nem! — kiáltotta Cadet e ijedten.

— Nem tehetem! nem tehetem!

Egy felesletideig sikerült türelemre bírnia a szerelmesét.

— Nem akarsz a feleségem lenni? — kérdezte ezt tőle egy vasárnapon.

— Nem!

— Jól van, Majd találom leányt, aki akar.

Es elment.

Cadette azt hitte, menten meg kell halnia. Utána vonszolta magát a mezőkön, zokogott.

Lous egy pillantást se vetett réa s elindult a szomszéd mezővárosba, a hol éppen mulatság volt. De Cadette, amikor láta, hogy tánczra akar hívni egy leányt, raborult a völégényere, hevesen, szenvedélyesen.

— Mindent megteszek, amit akarsz! — mondá neki. Halod? Mindent a mit akarsz.

Es megegyeztek, hogy Péter-Palkor egybekelnek.

A menyegzőt megelőző napon szörnyü erővel tüőtt a nap. Tikkaszó volt a hőseg.

Cadette szótlanul jart keit a házában, alvajáronak lehetett volna hioni.

Délután négy óra tájban nagy szél kerekedett. Nebéz és fehér felhőket hajtott össze az egen.

A távolban a pápa rémesen vonaglott.

Cadette, amikor meglátta, egész testében remegett.

Rögtön beszélni akart Louisval. Elszaladt hozzá.

— Látod? — mondá neki ha'kan.

Karonfogta és különös hangon fejezte ki az óhajtat, hogy setájanak egyet a román. Oh! meglehetett ezt a kedvéért; az egy szer engedhetett neki... a lakodalom előestéjén.

Kiléptek Louis házából.

— Nem, nem a pápa felé, — szölt Cadette s ellenkező irányban indult el mint a melyben völégéye akart.

De pár pillanat múlva, — maga sem tudta hogyan történt — azt vette észre, hogy a tögyfához vezető uton halad.

Az idő erősen beborult. A szél meleg rohamai porfelhőket kavartak fel a földről.

Cadette reszketni kezdett.

— Mi az, mi bajod? — kérdezte Louis nyugtalanul.

A leányka nem válaszolt. Tágra meredt, szemekkel nézte a pápat. Es miközben szorosan hozzásimult Louishoz, szinte önkéntelenül is előre hadt.

A völgy a ográzta magát, ide-oda esapkodot lombjaival. Némely pillanatban úgy látszott, hogy föl akar kerekedni s rohanni kezüli a síkságon, mint egy elszabadult vadállatt.

— Látod? rebegte Cadette. Látod?

Oh! a szél bizonyosan tövestől kicsavarja, gyökereitől kitepi, magával ragadja, zuga és rettenetesen a zivatar forgatagában. Es a fa ütni, verni, ölni fog karjaival, göresös agaival, melyek esavarodtak, recsegték, letörttek és szerte-zét repültek a felhők között, mint haragvó óriások karjai.

— Látod? látod?

A szél hirtelen előállt. A látóhatár szelén sápadt felhő tünt elő.

Oh! olyan sajátságosan mozogtak most azok a félelmetes agak! Himbalódtak Cadette szemé előtt, mint ha emberi kezek delejes áramot indítanak. És felé, igen egyedül ő felé bajtotta azt a borzasztó áramot. Oh! Cadette jól érezte, a fa hívta vonzotta őt, titokzatos erejének egész hatalmával és ha lóra, ha tíz lóra, ha egy ellenkező irányban rohanó gözmozdonyra kötözik akkor is hozzá ment volna. Az egész síkság a papáé volt. Uralkodott rajta, befolyásolt, jézus alatt tartott mindent, a mi mozog és Cadette hatalmába esik mint a madarka mely szédülettől megragadva hull le a kígyó szájába.

— Hová még? — kiáltott rá Louis. —

Miért vonszolaz így magaddal.

Ekkor, minthogy a legény ellenszegült, a pápa bizonyosan intett egyet a magasba és a sápadt felhő, mint valami félelmetes szövet-szerűség a színterre lépett. Szétterült az égen, pár könyűcseppet küldött le, mintegy előrs gyanánt, azután egyszerre, mintha a villám tépte volna szét, kiontotta tartalmát, zuhogó záporba fúlasztotta a földet. — Olyan durva erővel omlott a zápor, hogy por is keletkezett mintha kövek hulltak volna. És jég is esett. — A lombok zuhtak, az agak recsegték, a talaj kopogott: azt lehetett volna hinni, titánok pergetik a dobát, a légi dobverők milliárd jajaival.

— Jer! jer! vonj junk meg! — szolt Louis rémülten.

És most ő maga vonszolta vitte Cadettet a papa alá.

Ez volt az egyetlen nagy fa, az egyetlen menedékhely, az egyetlen oltalom a síkságon. És ha csak meg nem ölelik, agyon nem verekít magukat a szabadban, Cadettenek s Louisnak futniok, kétségbeesetten futniok kellett a tölgys alá.

Az látta jönni őket s az öröm sebesebben keringtette ereiben a nedveket. Sínté fel magasponi látszott diadala ezekben s fölötté a menydörgés hangos szava. mintha kiáltotta volna: Győzelem!

Cadette Louis karjaiba omlott. A lábait megrögytök alatta, a karjai ellankadtak, erőtlenséggel hanyatlottak le; szívére megállította az aggodalom a rettegés. Egyedül csak örüléssel, mozgékony szemmel éltek, nézték a papát.

Megnőni, szédülete gyorsasággal megnagyobbodni látta, — boszúzó lenye eltakarta az eget: megnőtt és dühösen rázta összes agait, — a rettenetes, csapongó kinyuló ágakat.

Oh! mindez meg fogja ragadni őt, fölémeli, összeroppantja! Még tíz lépés, még öt, még kettő! Cadette megtette, oda ért.

És behunyta a szemét. De ekkor, fent a magasban, az ég hirtelen megnyílni látszott s tűzszlop sujtott le a papára.

A menydörgés rettenetes zajába két sikoltás, — hangos, — velőtrázó sikoltás vegyült. És a jegyespár villamsujtottan terült el a földön.

— Látod? látod Louis? hörögte Cadette Boszut ált!

VI.

Enek már rég ideje. De a babonás, vak hitű parasztok még ma is félelken suttozva beszélnek el egymásnak ezt a fanasztikus — a valóságban nagyon egyszerű történetet egy naiv rózsaszédő lánykának, kit rögeszméje egy fa alá üzött zivatarközben.

A félelmetes pápa pedig még mindig él amott a végtelen, síma rónán.

A pápa ágai lecsillapodtak. De Cadettenek vaczogott a foga.

Elismert legjobb mosószer

„Lessive Phénix“

Szabadalom J. Picot, Páris.

Minden más szer hozzá keverése u. m. szodáshamu, chlor sőt szappan nélkül elemező minden ruhamosás és tisztításához

Chormentességért jótallás!

Lessive Phénix

kapható minden fűszer- és festék kereskedésben eredeti csomagokban.

Képviselet:

Békés Adolf DEBRECZEN.

Gyár Osztrák-Magyar-Monarchia részére:

Vác

235/1898 v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 3187/1898. P. számú végzése folytán közhírré teletik, miszerint Horváth István részére Draugencz János debreczeni lakostól 132 frt 10 kr. tőke, ennek 1897. évi nov. hó 16-ik napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 45 frt 03 kr. perköltség erejéig 1898. évi január hó 26-án bíróság felülfoglalt és 801 frtra becsült batorok és egyéb ingóságok 1898. évi április hó 19-én d. u. 3 órakor kezdetét vevő és Debreczenben Kis-Csapó-utca 380. szám alatt megtarlandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi márcz. hó 25.

Bódogh Eszigmund.

bir. kiküldöt

ad 623 m. k.
1898.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város területén a városi vízvezeték czéjaira végzendő mély furási munkák biztosítására zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdetik.

A pályázati feltételek a városi mérnöki hivatalban (Hungária épület II. emelet 11 ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A pályázatban részt vehet minden magyar honos, ki ezen munkák elvégzésére képességet és gyakorlatát elfogadható okmányokkal igazolja.

Ajánlatot tevő köteles ajánlatához 300 frt azaz háromszáz forint bánatpénzben vagy óvadékképes értékpapírban csatolni s ezen bánatpénz ajánlata elfogadása esetén 600 frtra lesz kiegészítendő — s mint biztosíték a városi házipénztár által letétben fog őriztetni.

Az ajánlatba hozandó egység árak számmal és betűvel is tisztán kiirandók s kijelentendő határozottan, hogy a helyi viszonyokat ajánlattevő ismeri s a feltételeket kötelezőnek elfogadja.

Az írásbeli zárt ajánlatok f. 1898. évi május hó 2-án d. u. 5 óráig a városi mérnöki hivatalnál nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok május hó 3-án d. e. 10 órakor ugyanott nyilvánosan fognak felbontatni.

Elkészve beadott, távirati vagy uti ajánlatok valamint kétes kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A munkálatok vezetésével megbízott sz. kir. közegészségügyi mérnöki hivatal részére tartatik azon jog, hogy a beérkező ajánlatok közt szabadon választhasson, vagy az ajánlatok mellőzésével a munka kivételről más képen gondoskodhassék.

Debreczen, 1898. április hó 9.

Mérnöki hivatal.

Eredeti északnémetországi répamagvakat,
Erfurti főzelék és virágmagvakat

Saját tisztítási arankamentes luczerna és lóhere magvakat, a magyar kir. debreczeni vetőmagvizsgáló állomás

által piombázva ajánlunk

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 1096.

Lóhere és Luczernamagvakat tisztítani
és arankamentesíteni felvállalunk.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s hához szállítva.

Minták postafordultával.

Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
Magyar levelezés.

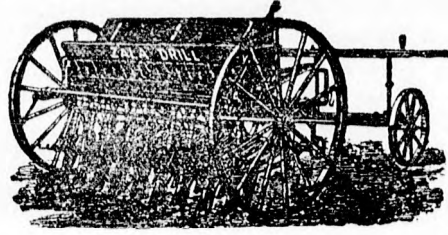
Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben,

(sz. és kir. udvari szállító)

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 14 frt 65 krig egy teljes öltözékhez való szövet — Tussors és Shantung

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répavágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

262.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

**ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED-
MÉNY NÉLKÜL**

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A. Asztali dara nagyszemű	21.60
B. Asztali " aprószemű	21.—
C. Királyliszt	21.—
1. Lángliszt kivonat	20.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	20.20
3. Zsemlye liszt	19.80
4. Elsőrendű kenyér liszt	19.20
5. Közép kenyér liszt	18.60
6. Kenyér liszt	17.60
7. Barna kenyér liszt	16.40
8. Takarmány liszt	21.—
11. Fioom korpa zsákkal	5.20
11. " " zsák nélkül	5.—
12. Durva korpa zsákkal	4.60
12. " " zsák nélkül	4.40
12. Csirke buza zsák nélkül	3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 "

11. és 12. szám 50 "

Debreczen, 1898. április 14.

Szőlőtermelőknek

és

Szőlőexporteurőknek

ajánlok jutányos ár mellett

szőlőkiviteli kosarakat 5 és 10 kiló sulyra, valamint kosár utazó bőröndöket, ruhás- és papirkosarakat.

Vállalkozóknak kubikos és saroglyás targonczákat, kerti berendezéseket.

Megrendeléseket kerékgyártó és kosárkötő munkákra igen olcsó árak mellett elfogadok.

Bernáth Jenő

Tisztelettel

rabmunka vállalkozó, a törvényszékkel szemben.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára **DEBRECZENBEN**, (Tisza palota.)